

	ОПШТА ПРАВИЛА и услови продаје нафтних деривата
	Департман за регионалну велепродају, Блок Промет

1. Опште одредбе

- 1.1. Општа правила и услови продаје нафтних деривата (у даљем тексту: Општа правила) прописују услове продаје нафтних деривата и течног нафтног гаса који нису дефинисани Уговором о продаји нафтних деривата или Уговором о продаји течног нафтног гаса (у даљем тексту Уговор о продаји нафтних деривата и Уговор о продаји течног нафтног гаса заједно означени као Уговор о продаји нафтних деривата или Уговор) као и предрачуна за продају нафтних деривата у случају авансне продаје.
- 1.2. Општа правила се примењују у случајевима када су Продавац и Купац закључили Уговор о продаји нафтних деривата, приликом авансне продаје нафтних деривата на основу Предрачуна који издаје Продавац, као и у поступцима преговарања, закључења и извршења Уговора о продаји нафтних деривата или издавања предрачуна и реализације продаје на основу истог.
- 1.3. Општа правила су прилог и саставни део свих Уговора о продаји нафтних деривата закључених између Продавца и Купца као и Предрачуна који издаје Продавац у поступку авансне продаје нафтних деривата на основу издатог предрачуна.
- 1.4. Нафтни деривати и течни нафтни гас у даљем тексту заједно су означени као нафтни деривати.

2. Значење израза

- 2.1. Поједини изрази употребљени у овим Општим правилима имају следеће значење:

- **Продавац** је Акционарско друштво за истраживање, производњу, прераду, дистрибуцију и промет нафте и нафтних деривата и истраживање и производњу природног гаса „Нафтна индустрија Србије“ а. д. Нови Сад (скраћени регистровани назив: НИС а. д. Нови Сад), који продаје нафтне деривате Купцу.
- **Купац** је правно лице и/или предузетник.
- **Превозник** је правно лице и предузетник који обавља услугу превоза.
- **Учесник у примопредаји нафтних деривата** је лице представник Продавца, Купца и/или Превозника које је учествовало у примопредаји нафтних деривата.
- **Уговор** је правно обавезујући однос између Продавца и Купца, који је закључен у типској или нетипској форми, који за предмет има продају нафтних деривата између Продавца и Купца.

Предрачун је документ којим Продавац на захтев потенцијалног Купца, даје ценовну понуду за испоруку нафтних деривата и инструкције за плаћање, уколико понуда у року који је утврђен предрачуна буде прихваћена, односно плаћање по издатом предрачуна буде извршено. По извршеној уплати Продавац у складу са условима који су дефинисани предрачуном и овим Општим правилима, Купцу испоручује нафтне деривате.

- **Паритет испоруке** означава место где Продавац испоручује нафтне деривате Купцу и где на Купца, у тренутку извршене испоруке, прелазе сви ризици од оштећења и губитка нафтних деривата. За нафтне деривате који се испоручују на паритету Фцо продајно место Продавца, паритет испоруке означава место где је Продавац предао нафтне деривате превознику на превоз, без обзира да ли се превоз нафтних деривата врши у организацији Купца или Продавца. За нафтне деривате који се испоручују на паритету Фцо Купац, паритет испоруке означава место где је Продавац предао нафтне деривате Купцу у уговореном месту испоруке.
- **Дан испоруке** означава дан када је Продавац предао нафтне деривате Купцу. За нафтне деривате који се испоручују на паритету Фцо продајно место Продавца, дан испоруке означава дан када је Продавац предао нафтне деривате превознику на превоз, без обзира да ли се превоз нафтних деривата врши у организацији Купца или Продавца. За нафтне деривате који се испоручују на паритету Фцо Купац, дан испоруке означава дан када је Продавац предао нафтне деривате Купцу у уговореном месту испоруке.

3. Креирање шифре Купца у бази Продавца

3.1. Уколико привредни субјект који закључује Уговор са Продавцем или купује нафтне деривате на основу издатог Предрачуна није регистрован као Купац у бази података Продавца, неопходно је да достави Продавцу следећу документацију, која није старија од шест месеци :

- **ОП образац** (оверени потписи лица овлашћених за заступање)
- **Потврда о извршеној регистрацији у јединственом регистру пореских обvezника Пореске управе** (Министарство финансија – Пореска управа- ПИБ)
- **Потврда о извршеном евидентирању за ПДВ** (Министарство финансија – Пореска управа- ПДВ)
- **Извод из Решења о упису у Регистар привредних субјеката** (Агенција за привредне регистре)
- **Картон депонованих потписа овлашћених лица** (пословна банка)

У случају промене података из става 1. ове тачке Купац је дужан да без одлагања, писаним путем обавести Продавца и у складу са извршеним изменама достави изменењена документа из става 1.

4. Утврђивање кредитне способности Купца

4.1. Уколико се Купцу одобрава одложено плаћање уз обавезу достављања меница као средства обезбеђења одложеног плаћања, Купац је у обавези да пре утврђивања његове кредитне способности достави Продавцу следећа документа не старија од 6 месеци:

- Скоринг привредног друштва (Агенција за привредне регистре)

- Актуелни биланс стања и успеха (у случају да Купац нема скоринг)

На основу процене кредитне способности и бонитета Купца и достављеног средства обезбеђења плаћања Продавац ће утврдити његов кредитни лимит. Висина кредитног лимита утврђује се у свему у складу општим актима Продавца.

Након утврђивања висине кредитног лимита, Продавац се обавезује да обавести Купца писаним путем, путем е-маила о дефинисаном кредитном лимиту и додељеној групи

ризика. Купац се обавезује да одговором у писаној форми, потврди да је упознат са висином кредитног лимита и дефинисаном групом ризика (одобрена валута одложеног плаћања).

4.2 У случају прекорачења кредитног лимита Купцу може бити обустављена испорука нафтних деривата. Обустава испоруке ће трајати све до момента испуњења финансијских обавеза из Уговора. Продавац задржава право промене износа кредитног лимита.

4.3. Током трајања уговорне сарадње између Купца и Продавца може доћи до промена висине кредитног лимита, дефинисане групе ризика као и структуре кредитног лимита (износ кредитног лимита покривен банкарском(им) гаранцијама и/или меница(ма) и/или Уговором о гаранцији матичног друштва. О свакој промени Продавац се обавезује да писаним путем обавештава Купца.

5. Начин и рокови плаћања

5.1. Плаћање нафтних деривата у случају продаје нафтних деривата путем закљученог Уговора може бити авансно или одложено. О начину плаћања Купац је обавезан да обавести Продавца писаним путем, уз достављање сваке појединачне диспозиције.

5.2. Рок за одложено плаћање нафтних деривата је утврђен је Уговором, у складу са актима Продавца о кредитним лимитима, а на основу кредитног рејтинга Купца и достављеног средства обезбеђења плаћања.

5.3. Рок за одложено плаћање тече:

- случају плаћања на основу е-фактуре од првог наредног дана од дана издавања фактуре у систему електронских фактура, када се сматра да је Купац примио електронску фактуру.

Купац се обавезује да испоручене нафтне деривате плати у року који је у календарским данима утврђен у Прилогу 1 Уговора.

Обавеза плаћања сматра се извршеном када Продавац прими новчану дознаку на свој рачун.

Достава рачуноводствене документације ће се вршити у складу са Законом о електронском фактурисању.

Сматраће се да је е-документ и е-фактура од стране једне уговорне стране достављен другој уговорној страни у тренутку издавања документа у складу са Законом о електронском фактурисању (члан 10, став 5 Закона о електронском фактурисању).

Купац је сагласан да ће са свим е-фактурама и е-документима који су му достављени сагласно одредбама Уговора, поступати у складу са одредбам Уредбе о условима и начину чувања и стављања на увид електронских фактура и начину обезбеђивања веродостојности и интегритета садржине фактура у папирном облику.

Купац је сагласан да, у случају када му је достављена е-фактура сагласно овом члану, изврши плаћање, у складу са садржином е-фактуре.

У случају немогућности достављања докумената која су прилог е-Фактуре путем Система електронских фактура, Купац је сагласан да му се прилог е-Фактуре достави путем МФТ Сервера продавца.

5.4. Плаћање на основу испостављених фактура, предрачуна, каматних обрачуна Купац је дужан да изврши уплатом на текући рачун Продавца који је назначен у предрачуну / рачуну, каматном обрачуну, књижном задужењу и обрачуну уговорне казне (у даљем тексту: документ за плаћање).

5.5. Приликом плаћања, Купац је у обавези да сваки документ за плаћање плаћа појединачно и да у налогу за плаћање наведе позив на број документа за плаћање по коме врши плаћање. У супротном, Купцу ће бити достављен обрачун уговорне казне у висини од 0,1% од вредности уплате у сврху надокнаде трошкова ангажовања мануелног рада запослених радника Продавца на раскњижавању неозначених уплате.

5.6. Уколико Купац не измирује своје обавезе на уговорени начин и у уговореном року, преузима на себе све штетне последице, укључујући обустављање испоруке нафтних деривата и наплату дуга активирањем средства обезбеђења плаћања и наплату евентуалних пенала предвиђених Уговором као и законски затезне камате.

5.7. Уколико се Купац определи за авансно плаћање, као и у случају куповине нафтних деривата на основу Предрачуна, обавезан је да авансну уплату изврши у року од 3 (три) радна дана од дана када је Продавац издао предрачун.

Продавац издаје предрачун на основу цене нафтних деривата која је обрачуната у складу са Уговором, односно у складу са важећим ценовником у случају авансне продаје нафтних деривата на основу издатог предрачуна и важи на дан издавања предрачуна.

Продавац ће Купцу за сваку појединачну испоруку нафтних деривата издати рачун за стварно испоручену количину нафтних деривата, на основу отпремнице Продавца, по цени која важи на дан испоруке нафтних деривата.

5.8. Уколико се Купац, на основу закљученог Уговора о продаји нафтних деривата у коме се количински попуст обрачунава унапред, одлучи искључиво за авансно плаћања по основу издатог предрачуна, обавезан је да као средство обезбеђења плаћања по основу ноте задужења достави Продавцу 3 соло бланко менице, у свему у складу са тачком 6.1.1. ових Општих правила.

6. Обезбеђење плаћања

6.1. Уколико је уговорено одложено плаћање, Купац је у обавези да на име гаранције за одложено плаћање нафтних деривата, а пре прве испоруке Продавцу преда средство обезбеђења одложеног плаћања, које је опредељено Уговором.

6.1.1. Уколико Купац, као средство обезбеђења плаћања доставља менице оне морају бити бланко са назнаком „без протеста“, прописно потписане од стране овлашћеног заступника Купца и оверене печатом Купца, са меничним овлашћењима за попуњавање и подношење на наплату свих доспелих, а неизмирених обавеза насталих по основу Уговора о продаји нафтних деривата и свих припадајућих Анекса и Прилога 1 проистеклих из Уговора, а која су takoђe потписана од стране овлашћеног заступника Купца и оверена печатом Купца. Менице које Купац доставља Продавцу морају бити регистроване код Народне банке Србије односно Купац мора доставити доказ да су менице са меничним овлашћењима евидентиране у регистру НБС.

Уз наведено средство обезбеђења плаћања Купац је у обавези да достави фотокопију картона депонованих потписа овлашћених лица код пословне банке, која мора бити

оверена печатом пословне банке код које Купац има текући рачун. Овера картона депонованих потписа не може бити старија од 7 дана од дана достављања Продавцу. Уколико у току важења уговора дође до било какве промене у картону депонованих потписа Купац се обавезује да достави Продавцу оверену копију промењеног картона депонованих потписа у року од 3 (три) радна дана од дана извршене промене.

Факсимил не може бити коришћен за потписивање меничних овлашћења.

6.1.2. Уколико Купац, као средство обезбеђења плаћања доставља банкарску гаранцију иста треба да је неопозива, безусловна и наплатива на први позив Продавца, издата од стране првокласне банке, са којом је Продавац сагласан а у форми и садржини са којом се сагласио Продавац. Рок важности банкарске гаранције мора бити најмање 60 (шездесет) календарских дана дужи од датума истека рока важења Уговора. У случају да Купац достави банкарску гаранцију чији је рок важења краћи од рока важења Уговора, Продавац ће обавестити Купца да ће испоруке по уговору бити обустављене 60 дана раније од датума истичања банкарске гаранције. Купац је у обавези да достави нову банкарску гаранцију најкасније 5 радних дана пре истека претходне. Испоруке нафтних деривата биће омогућене Купцу након што Купац продужи важност достављене банкарске гаранције, закључењем Анекса исте или достави нову банкарску гаранцију.

Достављена банкарска гаранција/банкарске гаранције односе се на све припадајуће анексе/закључене Прилоге 1 Уговора којима се мењају месечно уговорене количине.

У случају да је као средство обезбеђења плаћања достављена искључиво банкарска гаранција, вредност испоручених, а неплаћених нафтних деривата може бити највише до 95% вредности достављене банкарске гаранције.

У случају да дође до продужења рока важења Уговора Купац се обавезује да под условима из ове тачке, најкасније до истека рока важења претходно достављене банкарске гаранције, достави Продавцу нову банкарску гаранцију или анекс постојеће.

6.1.3. У складу са захтевом Купац/Продавца по основу закљученог Уговора о продаји нафтних деривата може бити достављено неко друго – додатно средство обезбеђења, а са којим је сагласан Продавац.

6.2. Продавац има право да предато средство обезбеђења поднесе на наплату ако Купац прекорачи уговорени рок за плаћање испоручених нафтних деривата, обрачунате законске затезне камате, уговорне казне и/или ноте задужења.

Купац се обавезује да за свако искоришћено средство обезбеђења плаћања достави Продавцу ново средство обезбеђења и то у року од 5 (пет) радних дана од дана када га Продавац позове да то учини.

У супротном, Продавац има право да једнострано раскине Уговор, као и право на накнаду штете.

У периоду од момента активирања предатог средства обезбеђења до момента достављања новог средства обезбеђења, Продавац задржава право да обустави испоруку нафтних деривата, без права Купца на накнаду штете по том основу.

6.3. Уколико Купац у време закључења новог Уговора о продаји нафтних деривата код Продавца има депонована важећа средства обезбеђења (банкарске гаранције или Уговор о јемству или Уговор о гаранцији матичног друштва). Купац је у обавези да за потребе закључења новог Уговора о продаји нафтних деривата, преда Продавцу нову банкарску гаранцију или да анексира неку од депонованих банкарских гаранција или да закључи Анекс Уговора о јемству којим ће се јемство проширити и на нови Уговор о продаји нафтних деривата или да закључи нов Уговор о јемству који ће се односити на обавезе из новог Уговора о продаји нафтних деривата, или да закључи Анекс Уговора о гаранцији матичног

друштва којим ће се гаранција проширити и на нови Уговор о продаји нафтних деривата или да закључи нов Уговор о гаранцији матичног друштва који ће се односити на обавезе из новог Уговора о продаји нафтних деривата, или да уколико се Купац определио да достави депозит као средство обезбеђења достави писану инструкцију да се наведени депозит односи на нови Уговор/Анекс или да изврши нову уплату додатног депозита са писаном инструкцијом за уплаћени депозит. Купац је у обавези да у року најкасније 30 календарских дана од дана закључења Уговора о продаји нафтних деривата достави Продавцу потписан Уговор/Анекс уговора о јемству или Уговор/Анекс уговор о гаранцији матичног друштва и банкарску гаранцију/Анекс банкарске/писану инструкцију за уплаћени депозит. Испорука нафтних деривата се неће вршити док Купац не достави средство обезбеђења у складу са овом тачком.

6.4. Продавац се обавезује да по истеку рока важења Уговора и измирења свих потраживања, Купцу врати нереализована средства обезбеђења плаћања, са свом пратећом документацијом.

7. Затезна камата и обустава испоруке

7.1. Продавац ће за неблаговремено плаћање, обрачунати Купцу законску затезну камату, на месечном нивоу и то од дана истека уговореног рока плаћања до датума измирења дуга. Месечно обрачунату камату, Купац је дужан да плати у року од 8 (осам) радних дана од дана пријема каматног обрачуна

7.2. У случају да Купац поред дуга за испоручене нафтне деривате (главница) дuguје и камату и трошкове, првом наредном уплатом Купца, врши се затварање његовог дуга по доспелости, укључујући трошкове и камату сагласно члану 313. Закона о облигационим односима.

7.3. Продавац ће обуставити испоруку нафтних деривата у случају када Купац неуредно извршава своје обавезе плаћања.

8. Начин и динамика испоруке

8.1. Уговорене количине нафтних деривата, Купац ће преузимати сукцесивно, у складу са својим потребама и могућностима дневне испоруке Продавца, при чему се Продавац ослобађа одговорности у случају да не испоручи нафтне деривате у ситуацијама које су настале као последица технолошко-производних и/или пословно-оперативних – логистичких ограничења (. Продавац није био у могућности услед логистичких ограничења да испоручи нафтне деривате у текућем месецу у ком је нафтни дериват био захтеван).

8.2. У случају авансне продаје без закљученог Уговора а на основу издатог Предрачуна Продавца, испорука ће се вршити у складу са могућностима дневне испоруке Продавца, при чему се Продавац ослобађа одговорности у случају да не испоручи нафтне деривате у ситуацијама које су настале као последица технолошко-производних и/или пословно-оперативних-транспортних проблема.

8.3. Купац је дужан да диспозицију за испоруку нафтних деривата достави Продавцу у писаној форми најкасније 2 (два) радна дана пре испоруке на адресу која је определјена у Прилогу 1 закљученог Уговора или на адресу Продавца у случају авансне продаје нафтних деривата на основу издатог предрачуна без закљученог Уговора а Продавац ће извршити испоруку на основу достављеног захтева Купца. Динамика испоруке која је у организацији Продавца вршиће се у роковима који су у складу са могућношћу и расположивошћу

слободних транспортних капацитета Продавца (НИС-овим аутоцистернама или аутоцистернама екстерних превозника ангажованим од стране НИС-а) на дневном нивоу.

8.4. Уколико се испорука нафтних деривата врши на паритету Фцо продајно место Продавца Купац је обавезан да пре испоруке нафтних деривата, достави Продавцу у писаној форми податке о превознику, који ће за његов рачун извршити превоз нафтних деривата.

Када се превоз врши у организацији Продавца, Продавац ће фактурисати услугу превоза по ценовнику превоза (развоза) Продавца који важи на дан испоруке. Уколико се превоз нафтних деривата врши из Рафинерије нафте Панчево, Продавац ће поред цене превоза задужити Купца и за износ Посебне накнаде за заштиту и унапређење животне средине, прописане од стране Града Панчева.

Купац је обавезан да надокнади сву штету, која је нанесена имовини Продавца или његовим запосленима, као и сву штету, нанесену трећим лицима и/или имовини трећих лица, а уколико је штета настала крвицом Купца или лица које је Купац ангажовао у току утовара нафтних деривата према датом Уговору.

8.5. Ако се превоз нафтних деривата врши у организацији Продавца, без обзира на уговорени паритет, Купац је дужан да на месту пријема нафтних деривата спроведе организацију рада којом се обезбеђује пријем нафтних деривата у периоду од 6,00 до 22,00 часа, а за мазут непрекидно 24 часа.

8.6. Уколико се испорука нафтних деривата врши на паритету Фцо Купац, трошкови превоза и сви зависни трошкови падају на терет Продавца. Продавац ће извршити испоруку на основу достављеног захтева Купца.

Динамика испоруке на паритету ФЦО Купац која је у организацији Продавца вршиће се у роковима који су у складу са могућношћу и расположивошћу слободних транспортних капацитета Продавца (НИС-овим аутоцистернама или аутоцистернама екстерних превозника ангажованим од стране НИС-а) на дневном нивоу.

Адресе за испоруку нафтних деривата утврђују се у Прилогу 1 Уговора.

Испорука нафтних деривата на ново истоварно место, које није наведено у Прилогу 1 Уговора може се уговорити закључењем Анекса/Прилога 1 Уговора / ажурурањем места истовара кроз пословни систем Продавца.

У случају када је уговором о прдаји дефинисано, да уколико током важења уговора Купац отвори нову БС на територији Републике Србије(или ново место истовара, нову ИБС,итд), уговорне стране су сагласне да Купац у диспозицији за испоруку достави податке о новом истоварном месту - БС (нову ИБС,...итд) - назив, адресу и поштански број) без закључења Анекса Уговора.

8.7. Купац потврђује да је у моменту закључења Уговора упознат са прописима који регулишу изградњу гасних инсталација, ускладиштење, претакање, начин употребе, коришћења и манипулатије течног нафтног гаса, те да ће се придржавати истих у току реализације Уговора.

8.8. Преузимањем течног нафтног гаса од Продавца, Купац преузима и све обавезе према даљим корисницима течног нафтног гаса дефинисане:

- Правилником о изградњи постројења за течни нафтни гас и о ускладиштавању и претакању течног нафтног гаса ("Сл. лист СФРЈ", бр. 24/71 и 26/71 - испр. и "Сл. гласник РС", бр. 24/2012 и 87/2011),

- Правилником о техничким захтевима за пројектовање, израду и оцењивање усаглашености опреме под притиском (Сл. гласник РС, бр. 87/2011), и З. Уредбе о покретној опреми под притиском (Сл. гласник РС, бр. 120/2017).

9. Амбасаде, дипломатско-конзуларна представништва и међународне организације

9.1. Амбасаде, дипломатско конзуларна-представништва и међународне организације (у даљем тексту ДКП/МО) имају право куповине нафтних деривата по ценама умањеним за акцизу и ПДВ, у складу са међународним уговором.

Да би ДКП/МО остварили право на ослобођење од плаћања ПДВ-а и акцизе за службене потребе дужни су да Продавцу доставе, а Продавац провери следећу документацију:

- Фотокопију потврде о реципроцитetu односно документа којим потврђује пореско ослобађање предвиђено међународним уговором, издатим од стране министарства надлежног за иностране послове (основна потврда).
- Два оригинална примерка службеног налога за набавку добра и услуга и увоз добра без ПДВ-а и акцизе, који издаје овлашћено лице носиоца права на Обрасцу **СНПДВ** - Службени налог за набавку добра и услуга и увоз добра без ПДВ-а и **СНА**-Службени налог за набавку, односно увоз производа без акцизе приликом сваке испоруке нафтних деривата

9.2. Пореско ослобођење за личне потребе ДКП/МО може да оствари ако Продавцу достави:

- Фотокопију потврде о реципроцитetu односно документа којим потврђује пореско ослобађање предвиђено међународним уговором, издатим од стране министарства надлежног за иностране послове (основна потврда)
- Два оригинална налога за набавку добра и услуга и увоз добра без ПДВ-а и акцизе за личне потребе носиоца права, који издаје овлашћено лице носиоца права, а чији потпис је депонован код Централе Пореске управе на Обрасцу **ЛНПДВ** – Налог за набавку добра и услуга и увоз добра без ПДВ-а за личне потребе носиоца права и **ЛНА** - Налог за набавку, односно увоз производа без акцизе, за личне потребе корисника производа
- За међународне организације: фотокопију међународног уговора (уз оригинал који се доставља на увид) и превод међународног уговора на српски језик, израђен од стране овлашћеног судског тумача.

9.3. У случају промене података у документима из тачке 9. Купац је дужан да без одлагања писаним путем обавести Продавца и у складу са извршеним променама достави изменењена документа.

10. Посебне повластице за кориснике слободне зоне

10.1. Купцу који има статус корисника слободне зоне Продавац ће приликом продаје нафтних деривата који су предмет продаје у слободној зони одобрити повластице приликом обрачуна ПДВ а које се односе на испоруке корисницима слободних зона утврђене Закон о порезу на додату вредност („Sl. glasnik RS”, бр. 84/2004, 86/2004 -испр., 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 6/2014 – усклађени дин.изн. 68/2014 – др .закон, 142/2014, 5/2015 - усклађени дин.изн., 83/2015, 5/2016 - усклађени дин.изн., 108/2016, 7/2017 - усклађени дин.изн., 113/2017, 13/2018 - усклађени дин.изн., 30/2018, 4/2019 - усклађени дин.изн.., 72/2019, 8/2020 - усклађени дин.изн. i 153/2020).

Наведене повластице ће се примењивати на основу документације коју Купац мора доставити у складу са Законом о ПДВ-у и релевантним подзаконским актима.

10.2. Уколико Купац не достави документацију предвиђену Законом о ПДВ-у и релевантним подзаконским актима, постојаће обавеза обрачунавања ПДВ-а у складу са Законом.

11. Квантитативни и квалитативни пријем нафтних деривата

11.1. У поступку примопредаје нафтних деривата приликом испоруке, транспорта и пријема и утврђивања њиховог квантитета и квалитета, учесници у примопредаји су дужни да у свему поступају у складу са:

- одредбама важећих законских и подзаконских прописа и стандарда,
- важећим произвођачким спецификацијама и декларацијама о усаглашености производа,
- одредбама закључених Уговора и
- одредбама ових Општих правила.

11.2. Спорне односе у примопредаји нафтних деривата решава Комисија за рекламације коју формира Продавац.

11.3. Продавац гарантује квантитет испоручених нафтних деривата, који је утврђен мерењем преко сопствених мерних система, који су периодично испитани и оверени од стране овлашћених тела или Дирекције за мере и драгоцене метале Републике Србије у складу са одредбама Закона о метрологији по важећим прописима, одредбама Правилника о минимално-техничким условима за обављање трgovине нафтним дериватима и биогоривом по важећим прописима, као и интерном контролом исправности мерних система у НИС а.д. која се врши у складу са стандардом друштва SD-16.06.02 - Компанијски метролошки надзор над мерном опремом по плану и ванредно по образложеном захтеву корисника мерне опреме.

11.4. У поступку мерења из тачке 11.3. употребљавају се следећа мерила и мерна опрема, као и помоћни прибор, по наведеном редоследу примене:

- мерни системи за непрекидно и динамичко мерење количина течности које нису вода;
- мерила масе (колска вага) друмска и железничка;
- аутоматска мерила нивоа течности са/без уграђеног мерила температуре;
- мерне траке са виском за мерење нивоа течности и мерне летве;
- резервоар са табелама запремине (непокретни, вертикални, хоризонтални и сферни надземни и подземни судови за смештај течности, транспортни суд АЦ);
- вагон-цистерна или коморе (судови за смештај течности) пловног објекта;
- помоћни прибор: термометри, манометри, ареометри, дигитални дензитометри и таблице густине и фактора корекције запремине на референтну температуру од 15°C и масе.

Редослед примене мерних уређаја одређен је вишом класом тачности, те је у случају потребе поређења резултата мерења меродаван систем више класе тачности у складу са важећим Законом о метрологији, Правилником о мерилима и општим правилима метрологије.

11.5. При мерењу и утврђивању количине нафтних деривата и ТНГ констатује се стварно измерена запремина, температура, густина, маса а по потреби и други параметри у складу са важећим прописима, укључујући и свођење утврђених вредности на референтне услове. Мерење и утврђивање количине нафтних деривата се врши по процедуре која подразумева планирање и избор поступка и радњи неопходних да се под реалним условима, уз примену

метода (у складу са стандардима и важећим методама) одреди количина нафтног деривата и то:

- посредно: мерењем запремине, температуре и густине течности, притиска и температуре,
- непосредно за течни нафтни гас, одвагом масе.

Примењеном процедуром се морају уважити и посебни услови мерења дефинисани важећим стандардима.

Купци и превозници имају право да на местима отпреме нафтних деривата у Рафинерији нафте Панчево (даље у РНП) и на Складиштима Блока Промет од Дирекције за мере и драгоцене метале или другог овлашћеног тела, сходно одредбама члана 33. Закона о метрологији захтевају Ванредни метролошки надзор мерила у употреби, при чему сви трошкови испитивања, падају на терет стране која није у праву.

11.6. Узимање узорака на месту утовара врше запослени Продавца, који су обучени за ове послове или овлашћени представници ангажоване независне контролне организације (у даљем тексту: НКО), ако је уговором са НКО уговорено пружање ове врсте услуга.

Контролу квалитета (испитивање физичко-хемијских карактеристика) узорака нафтних деривата за Продавца врше акредитоване лабораторије НТЦ НИС-Нафтагас доо и/или по потреби НКО, ако је уговором са НКО уговорено пружање ове врсте услуга. Издавање налога за лабораторијско испитивање нафтних деривата се врши централизовано преко Сектора за контролу квалитета и метрологију Блока Промет.

11.7. Купац има право на проверу квалитета нафтних деривата у месту утовара, у складу са закљученим Уговором, с тим да у том случају трошкови испитивања и узорковања падају на терет Купца.

11.8. Начин утовара и отпреме, начин утврђивања квантитета и квалитета нафтних деривата, пратећа документација, правила понашања, као и процедуре уласка/изласка и кретања возила и лица, утврђују се интерним процедурама и упутствима Продавца за свако појединачно складиште Блока Промет и РНП – према специфичностима сваког појединачног места.

Утовар нафтних деривата се врши преко утоварне руке Продавца, на за то одређеном и уређеном месту.

12. Превоз нафтних деривата

12.1. Превоз нафтних деривата, у складу са потребама Купца и уговореним паритетима врши се:

- цевоводом,
- пловним објектима,
- вагон цистернама,
- ауто цистернама и
- теретним возилима са товарним сандуком.

Продавац, према уговореном паритету испоруке, који укључује организацију превоза нафтних деривата до уговореног места испоруке, превоз обезбеђује и реализује сопственим превозним средствима и то аутоцистернама (у даљем тексту АЦ), вагон цистернама (у даљем тексту ВЦ), теретним возилима са теретним сандуком или ангажовањем екстерних превозника за превоз пловним објектима, АЦ, ВЦ и теретним возилима са товарним сандуком.

12.2. Превозна средства за превоз нафтних деривата и ТНГ, без обзира да ли се превоз врши у организацији Купца или Продавца морају испуњавати техничке карактеристике прописане домаћим и следећим међународним прописима :

- за друмска превозна средства – ADR – Европски споразум о међународном друмском транспорту опасног терета - АДР 2013 (АНЕКСИ А И Б) ("Сл. гласник РС - Међународни уговори", бр. 14/2013, 2/2014 - испр., 22/2015 и 6/2017)
- за железничка превозна средства – RID – Конвенција о међународним железничким превозима (COTIF) додатак Ц - Правилник о међународном железничком превозу опасне робе (RID) ("Сл. гласник РС - Међународни уговори", бр. 17/2015, 7/2017 и 9/2019).
- за пловне објекте – ADN – Европски споразум о међународном транспорту опасног терета на унутрашњим пловним путевима - АДН 2015 ("Сл. гласник РС - Међународни уговори", бр. 7/2015, 8/2017 и 11/2019) или новије верзије споразума уколико ступе на снагу.

Радници превозника, возачи друмских превозних средстава, особље железнице, особље пловних објеката као и запослени Продавца, ангажовани на утовару, транспорту и истовару – морају бити стручно оспособљени, у складу са међународним и домаћим прописима.

Сва ангажована превозна средства за превоз нафтних деривата морају испуњавати услове за обављање превоза опасних, запаљивих и експлозивних материја, те осталих законских прописа из ове области, као и услове утврђене међународним прописима, и морају бити спремна за превоз.

Под спремношћу за превоз, у смислу претходног става ове тачке, подразумева се да су превозна средства:

- технички исправна,
- чиста и празна, без присуства остатака било какве робе, воде и нечистоћа.
- са исправним грејачима, за уља за ложење и осталу црну робу (укључујући и битумен) чију исправност превозник својим потписом гарантује на писму спремности за пловни објекат, односно на налогу за утовар АЦ/ВЦ;
- са обезбеђеним местима за прописано мерење и пломбирање на прикључцима за мерење и утовар, вентилима за истовар и осталим испустима и отворима.
- са јасно означеним местима на пловним објектима (места баждара) на којима се врше потребна мерења.

У циљу очувања квалитета нафтних деривата који се превозе мора се поштовати редослед врста нафтних деривата (компабилност нафтног деривата који се утовара са евентуалним остатком), за шта је одговоран Превозник.

Продавац на месту отпреме на Складишту Блока Промет или РНП може да одбије утовар и са утоварног места одстрани свако неисправно превозно средство које не испуњава услове из ове тачке о чему је дужан да обавести Купца у што крећем року, те да наведе разлоге за одбијање утовара.

Ризик ангажовања неисправног превозног средства пада на терет Превозника односно Купца који га је ангажовао, и уз обавезу накнаде штете Продавцу која је наступила као последица ангажовања неисправног превозног средства.

У случају када Купац организује сопствени превоз, или ангажује треће лице искључена је одговорност Продавца за управљање возилом, за чистоћу, исправност друмског/железничког превозног средства/пловног објекта.

Када Купац самостално врши превоз или за превоз ангажује треће лице, одговорност за квантитет и квалитет нафтних деривата, безбедност и све друге ризике и опасности које могу настати, и сви ризици прелазе са Продавца на Купца приликом уласка нафтног деривата у превозно средство (у АЦ, ВЦ, возила са товарним сандуком) односно од тренутка када нафтни дериват пређе линију коју чини спољна ивица пловног објекта.

Приликом испоруке цевоводом, прелазак ризика на Купца је на линији ограде Купца испод које пролази цевовод.

12.3. Утоварно место одређује Продавац у договору с Купцем, зависно од расположивих количина нафтних деривата на појединим утоварним местима, на складиштима Продавца и РНП.

12.4. За декларисање количине нафтних деривата приликом утовара пловних објеката-на местима отпреме Блока Промет и РНП формира се Радна група чије су процедуре рада, обавезе, права и дужности дефинисане интерним актима Продавца.

12.5 За декларисање количина нафтних деривата који се отпремају са складишта Блока Промет и из РНП, пловним објекатима у организацији Купца/Продавца, првенствено се користи мера мernог система који поседује уверење о оверавању мерила.

Ако је трансакција са мernог система невалидна, за утовар пловног објекта декларисана количина се утврђује на основу мера карго плана пловног објекта који је коригован за утоварни VEF (Vessel Experience Factor) и претходно одређеном декларисаном густином из транспортног средства измереном у лабораторијским условима на 15°C (РНП)/уверења о испитивању из отпремног резервоара (Складишта).

Уколико пловни објекат нема утоварни VEF, који мора бити претходно усаглашен од стране стручних служби НИС ад Нови Сад у складу са интерним актима, количина се мора декларисати искључиво по мernом систему, уколико је трансакција са мernог система валидна.

Уколико је разлика између измерене количине преко карго плана коригованог за утоварни VEF и количине обрачунате преко мernог система у границама од
+/- 0,10 % - за објекте са утовареном количином од 0 до 2000 m³,
+/- 0,13 % - за објекте са утовареном количином преко 2000 m³,
а трансакција са мernог система валидна, декларисана количина се одређује на основу извештаја са мernог система.

Уколико је разлика између измерене количине преко карго плана коригованог за утоварни VEF и количине из Извештаја са мernог система већа од
+/- 0,10 % - за објекте са утовареном количином од 0 до 2000 m³,
+/- 0,13 % - за објекте са утовареном количином преко 2000 m³,
у том случају Радна група Продавца врши проверу израчунавања карго плана, валидности трансакције преко мernог система и обавештава Проширену радну групу у складу са интерним актима Продавца, која доноси коначну одлуку о начину декларисања количине за пловни објекат.

Уколико трансакција са мernог система није валидна, а пловни објекат нема утоварни VEF, који мора бити претходно усаглашен од стране стручних служби НИС ад Нови Сад у складу са интерним актима, Радна група Продавца, у складу са интерним актима, обавештава Проширену радну групу која доноси коначну одлуку о начину декларисања количине за пловни објекат.

Уколико је разлика између густине НД коју је измерио мernи систем и густине из комбинованог узорка из пловног објекта измереној у акредитованој лабораторији, већа од 1,5 kg/m³, Радна група Продавца, у складу са интерним актима, обавештава Проширену радну групу која доноси коначну одлуку о начину декларисања количине за пловни објекат.

13. Отпрема Цевоводом

13.1. Цевоводом се купцима могу отпремати уља за ложење (Уље за ложење средње С, , уље за ложење ниско сумпорно гориво специјално – НСГ-С, примарни бензин за пиролизу, пиролитички бензин, евро дизел, фракције гасова и др).

Код отпреме нафтних деривата према Купцима која се обавља цевоводом из РНП, отпремљена количина утврђује се првенствено на основу овереног мерила протока количине (маса/запремина). Уколико мерни систем не постоји, у квару је или трансакција преко мерног система није валидна, отпремљена количина утврђује се на основу мера сувоземних резервоара РНП на основу разлике нивоа деривата у резервоарима РНП пре и после отпреме.

Уређаји којима се врше мерења из ове тачке морају бити одобрени и оверени од стране Дирекције за мере и драгоцене метале Републике Србије.

Сва мерења врше се у присуству НКО коју ангажује Продавац.

14. Отпрема пловним објектима

14.1. Када је уговорена испорука нафтних деривата пловним објектима на паритету Фцо продајно место Продавца, или се испорука нафтних деривата врши на основу издатог предрачуна, обавезе и одговорности које преузимају Продавац и Купац су:

- Продавац је обавезан: да утовари нафтни дериват у уговореној количини и квалитету Превознику у номиновани пловни објекат, који је одредио Купац, са уговореног места отпреме: из РНП или Складишта Блока Промет.
- да Купцу и/или Превознику кога Купац ангажује достави информације о спремности нафтног деривата за отпрему,

Купац је обавезан

- да најмање два дана раније достави Блоку Промет информације о именовању Превозника и пловног објекта, датуму и времену доласка у луку отпреме.
- да обезбеди и сноси трошкове присуства и активности Независне контролне организације – у даљем тексту НКО на месту утовара
- да именује пловне објекте по линији превожења и врсти нафтног деривата у циљу одређивања VEF-а (Vessel Experience Factor), преко кога се врши додатна контрола утоварене количине у пловни објекат.
- да плати додатне трошкове и сноси све ризике од уговореног датума или датума истека уговореног рока, уколико пропусти да достави Продавцу информације у вези пловног објекта или пловни објекат не стигне на време у луку отпреме, или није у стању да преузме све нафтне деривате или престане да преузима нафтне деривате пре истека уговореног рока,
- да преузме утоварене количине нафтних деривата од Блока Промет, и потпише документ о испоруци уговореног датума или унутар уговореног рока за отпрему,
- да сноси све трошкове евентуалног просипања нафтног дривата и санације на месту утовара уколико до просипања дође грешком особља или услед неисправности пловног објекта Купца или Превозника којег је Купац ангажовао

14.2. Ризик и одговорности за нафтни дериват са Продавца прелази на Купца у тренутку када нафтни дериват пређе ограду брода у отпремној луци.

14.3. Утврђивање декларисане-отпремљене количине за пловне објекте номиноване од стране Купца врши се са пристаништа РНП и складишта Блока Промет у складу тачкама 11.4, 12.4. и 12.5.

14.4. Када је уговорена испорука нафтних деривата пловним објектима на паритету испоруке франко Купац (CFR номинована лука) обавезе и одговорности које преузимају Продавац и Купац су:

Продавац је обавезан:

- да уговори и плати транспорт нафтног деривата до луке одредишта које је номиновао Купац
- да сноси све ризике од мањка или деградације квалитета нафтног деривата до момента завршетка утовара и предаје нафтног деривата Превознику кога је ангажовао
- да испоручи нафтни дериват у уговореној количини и квалитету Превознику кога је ангажовао за превоз до луке одредишта, са уговореног места отпреме: из РНП или Складишта НД Блока Промет.
- да међусобне односе са Превозником регулише посебним уговором
- да прибави и Купцу достави одговарајући транспортни документ, који ће истом омогућити да захтева и преузменафтне деривате од Превозника у луци одредишта.
- да Купцу достави детаљне информације о термину доласка пловног објекта у луку одредишта

Купац је обавезан:

- да прихвати документ о испоруци нафтног деривата од Превозника у луци истовара и преузме испоручене количине нафтног деривата из пловног објекта Продавца односно Превозника кога је Продавац ангажовао,
- да обезбеди место истовара и резервоарски простор у складу са позитивним законодавством Републике Србије
- да сноси све додатне трошкове и све ризике од уговореног датума или датума истека уговореног рока, уколико не достави благовремене инструкције Продавцу везане за истовар нафтног деривата
- да плати трошкове искрцаја у луци истовара
- да истовари целокупну количину нафтног деривата из пловног објекта Продавца/Превозника, у резервоар на месту пријема, у противном Продавац/Превозник неће признати било каква потраживања у вези са мањком или остатком нафтног деривата, изузев у случају техничке неисправности пловног објекта која мора бити констатована од стране НКО. НКО је дужна да по истовару изда „Dry certificate“. Уколико је у „Dry certificate“ евидентиран остатак, Продавац/Превозник не сноси било какву одговорност за тај остатак.

14.5. Мерење количине нафтног деривата у пловном објекату на месту отпреме/искрцаја обавезно врши НКО Продавца у складу са уговореним обавезама.

14.6. Околности на које Продавац/Превозник не могу да утичу, ослобађају га одговорности за неблаговремену допрему и истовар нафтних деривата, за све време њиховог трајања и евентуалну штету која по том основу настане. Под овим околностима подразумевају се услови на реци који потпуно, или делимично онемогућавају безбедно обављање пловидбе (јак ветар, низак или висок водостај, магла, штрајк, одлуке надлежних органа о обустављању пловидбе и сл....)

15. Отпрема вагон цистернама

15.1 Када је уговорена испорука нафтних деривата вагон цистернама на паритету Фцо продајно место продавца или се испорука нафтних деривата врши на основу издатог

предрачуна - вагон истакалиште Блока Промет или РНП - утоварено у вагон цистерне Купца, обавезе и одговорности које преузимају Продавац и Купац су следеће:

Продавац је обавезан:

- да Купцу достави информације о спремности нафтног деривата за отпрему.
- да испоручи нафтни дериват у уговореној количини и квалитету Превознику кога је одредио Купац у номиновине вагон цистерне, које је одредио Купац, у уговореном месту отпреме: РНП или Склadiшта НД Блока Промет

Купац је обавезан:

- да преузме утоварене количине нафтног деривата од Продавца, и потпише документ о испоруци уговореног датума или унутар уговореног рока за отпрему,
- да сноси све трошкове евентуалног просипања нафтног деривата и санације на месту утвара уколико до просипања дође грешком особља или неисправности возила Купца или Превозника којег је Купац ангажовао

15.2. У случају отпреме из РНП, односно складишта Блока Промет, одговорност за квантитет и квалитет као и за све друге ризике испоручених нафтних деривата прелази на Купца, односно на Превозника кога је ангажовао Купац, у тренутку изласка превозног средства из круга РНП, односно Склadiшта Блока Промет, без обзира да ли је завршена примопредаја и потписивање докумената између Продавца и Превозника.

16. Отпрема нафтних деривата вагон цистернама

16.1. Утовар и отпрема нафтних деривата ВЦ из РНП врши се у складу са интерним актима Продавца.

16.2. Одређивање декларисане количине при утовару нафтних деривата у ВЦ на Складиштима Блока Промет врши се преко железничке колске ваге и густине нафтних деривата из композитног узорка узетог из вагон цистерни, а у складу са интерним правилима и процедурима и специфичностима сваког складишта понаособ.

16.3. Када је уговорена испорука нафтних деривата ВЦ на паритету Фцо упутна станица коју је номиновао Купац, обавезе и одговорности које преузимају Продавац и Купац су:
Продавац је обавезан:

- да утовари и организује транспорт ВЦ ангажовањем сопственог возног парка или железничким превозним средством Превозника
- да уговори превоз са Превозником до упутне станице која је уговорена са Купцем
- да прибави и достави одговарајући транспортни документ који ће Купцу омогућити да захтева и преузме нафтне деривате од Превозника у упутној станици.
- да Купцу достави детаљне информације о термину доласка ВЦ на упутну станицу.

Купац је обавезан:

- да преузме испоручене количине нафтног деривата из ВЦ у упутној станици,
- прихвати документ о испоруци и прими нафтне деривате од Превозника у упутној станици,
- да сноси све ризике од мањка или деградације квалитета нафтних деривата од момента завршетка испоруке од стране Превозника.
- да истовари целокупну количину нафтног деривата из ВЦ Продавца/Превозника

16.4. Утврђивање испоручене количине нафтних деривата Купцу, на месту пријема, врши се мерењем пуних и празних ВЦ на железничкој ваги која је унета у именик железничких

вага Инфраструктуре Железнице Србије, у упутној станици која је најближа Купцу, односно коју је номиновао Купац.

16.5. Примопредаја нафтних дривата из ВЦ се врши између Превозника и Купца у складу са железничким прописима у упутној станици.

16.6. Купац може одбити пријем нафтних деривата у случају да је уочио било какве неправилности како на ВЦ тако и на нафтним дериватима а Превозник је дужан да на захтев Купца састави Записник о извиђају К-320. Купац је обавезан да у случају било каквих проблема у контакту са Превозником, контактира одговорна лица из Сектора транспорт, Службе за примарни транспорт.

16.7. У случају да Купац не изврши примопредају нафтних деривата и ВЦ са Превозником на прописан начин и при томе не обезбеди добијање Записника о извиђају К-320, евентуалне рекламације се неће ни узимати у разматрање. Основ за покретање рекламационог поступка према Превознику је Записник о извиђају К-320.

16.8. Купац се обавезује да по повратку празних ВЦ које су у власништву Продавца, на поновни утовар изврши картирање истих у складу са инструкцијама које добије од Службе за примарни транспорт Продавца.

17. Отпрема ауто цистернама и теретним возилима са товарним сандуком

17.1. Када је уговорена испорука нафтних деривата ауто цистернама или теретним возилима са товарним сандуком на паритету испоруке ФЦО продајно место продавца се испорука нафтних деривата врши на основу издатог предрачуна, утоварено у аутоцистерне Купца или превозника којег је ангажовао Купац, обавезе и одговорности које преузимају Продавац и Купац су:

Продавац је обавезан:

- да испоручи нафтне деривате у уговореној количини и квалитету Превознику кога је одредио Купац у номиноване АЦ и теретна возила са товарним сандуком , који је одредио Купац, са договореног места отпреме: из РНП или Складишта Блока Промет.
- да Купцу достави информације о спремности нафтних деривата за отпрему,

Купац је обавезан

- да достави Блоку Промет информације о Превознику и номинованим АЦ и теретним возилима са товарним сандуком,
- датуму и времену доласка на место отпреме.
- да сноси све трошкове евентуалног просипања нафтних деривата и санације на месту утовара уколико до просипања дође услед грешке особља или неисправности АЦ и теретног возила са товарним сандуком Купца или Превозника којег је ангажовао Купац
- да након извршеног истовара на месту истовара Купца, писменим путем обавести Продавца о месту истовара, датуму истовара, времену истовара и броју резервоара Купца у који је извршена испорука нафтних деривата.

17.2. Отпрема нафтних дривата АЦ и теретним возилима са товарним сандуком купцима се врши са аутопунилишта складишта Блока Промет и РНП преко овереног мерила протока масе/запремине и ваге.

17.3. Када се отпрема због квара или других разлога обустави, утовар АЦ и теретних возила са товарним сандуком преусмерава се и организује на другим локацијама Блока Промет или из РНП.

17.4. Када је уговорена испорука нафтних деривата АЦ и теретним возилима са товарним сандуком на паритету испоруке Фцо купац, обавезе и одговорности које преузимају Продавац и Купац су:

Продавац је обавезан:

- да организује транспорт нафтних деривата АЦ и теретним возилима са товарним сандуком до места истовара које је уговорено са Купцем ангажовањем сопственог возног парка или уговореним са Превозником.
- да сноси све ризике од мањка или оштећења на нафтним дериватима до момента завршетка истовара на месту истовара при чemu се крај истоварне инсталације АЦ и теретног возила са товарним сандуком у власништву Продавца, односно Превозника кога је ангажовао Продавац, сматра границом одговорности за испоручени нафтни дериват.
- да Купцу испоручи нафтни дериват у уговореној количини и квалитету
- да Купцу достави информације о термину доласка АЦ и теретног возила са товарним сандуком на место истовара.

Купац је обавезан:

- да обезбеди место истовара и резервоарски простор у складу са позитивним законодавством Републике Србије
- да омогући истовар у резервоар и преузме уговорене количине нафтног деривата из АЦ и теретног возила са товарним сандуком на месту истовара,
- прихвати документ о испоруци, и сноси све ризике од мањка или деградације квалитета нафтних деривата од момента завршетка испруке нафтног деривата од стране Превозника АЦ и теретног возила са товарним сандуком (возача).
- да обезбеди истовар целокупне количине нафтног деривата из АЦ и теретног возила са товарним сандуком Продавца/Превозника, у резервоар на месту пријема.

17.5. На основу уговореног паритета фцо купац, Продавац врши организацију превоза нафтних деривата сопственим или изнајмљеним АЦ и теретним возилима са товарним сандуком.

17.6. При истовару, овлашћено лице Купца, уз присуство возача, пре истовара врши:

- преглед отпремних докумената и визуелни преглед квалитета пристиглих нафтних деривата (боја, изглед, присуство воде и нечистота);
- проверу броја и исправности пломби;

17.7. Возач АЦ и теретног возила са товарним сандуком је дужан да изврши припрему за истовар, постави АЦ и теретно возило са товарним сандуком на одговарајуће место за истовар и да све време присуствује истовару, као и да изврши уземљење, прикопча црево за истовар на приклучак у складу са инструкцијама Купца и отвори вентиле.

17.8. Примљена количина нафтног деривата је измерена количина изражена у литрама на 15°C на један од следећих начина:

- када се пријем нафтних деривата врши помоћу овереног мерила протекле количине са температурним компензатором (масе/запремине) који је уграђен на АЦ и теретном возилу са товарним сандуком, утврђује се примљена количина по

отпремном документу уколико је у оквиру границе дозвољеног одступања дефинисаног у тачки 18.6.2.2. ових Општих услова.

- када се пријем нафтних деривата врши помоћу овереног мерила протока количине (масе/запремине) без уређаја за температурну компензацију који је уграђен на АЦ и теретна возила са товарним сандуком, примљена количина утврђује се својењем количине очитане на мерилу протекле запремине на референтну температуру од 15°C користећи претходно измерену температуру и густину (податак за густину се узима из отпремног документа);
- када се пријем нафтних деривата врши помоћу колске ваге, прималац вагањем утврђује масу у АЦ и теретном возилу са товарним сандуком, а за обрачун запремине користи декларисану густину са отпремног документа.
- када се пријем нафтног деривата врши помоћу колске ваге, колска вага треба да има одговарајуће метропошке карактеристике и да је еталонирана од стране републичке Дирекције за мере и драгоцене метале или Овлашћеног тела.
- када се пријем нафтних деривата врши без проточног мерила запремине, преко мера комора које се налазе на АЦ и теретном возилу са товарним сандуком - примљена количина утврђује се на основу табеле запремине комора уз употребу помоћног прибора (мерне шипка „мач“ термометри, ареометри, пасте за детекцију робе и пасте за детекцију воде), својењем измерене количине на референтну температуру од 15°C користећи измерену стварну температуру и густину нафтних деривата из коморе или извештаја о испитивању који се односи на испроучене нафтне деривате. Овај поступак мерења се обавезно врши уз претходну сагласност руководиоца Сектора транспорт.
- када се пријем нафтних дривата врши без проточног мерила запремине, преко мера резервоара, за резервоаре запремине до 100m³ - примљена количина нафтног деривата у резервоару Купца, утврђује се на основу табеле запремине резервоара уз употребу помоћног прибора (мерне траке, дигиталне мерне траке, мерне шипке, термометри, ареометри, пасте за детекцију нафтних дривата и пасте за детекцију воде), својењем измерене количине на референтну температуру од 15°C користећи измерену стварну температуру и густину нафтног деривата у резервоару пре и после истовара-примопредаје;

17.9. Купац и радник Превозника, утврђене разлике између испоручене и примљене количине нафтног деривата констатују у Записнику о примопредаји или Доставници или Пријемници који оверавају својим потписима. У случају квантитативних разлика већих од дозвољеног одступања који представљају дозвољену мерну грешку, или евентуалним мањковима насталих током транспорта нафтног деривата, Купац се задужује са стварно испорученом количином, утврђеном мерним системима у складу са тачком 11.4.

18. Решавање рекламија купаца на квантитет и квалитет нафтних деривата

18.1. Продавац гарантује квантитет испоручених нафтних деривата који је утврђен мерењем преко мерних система Продавца који су испитани и оверени од стране овлашћених тела или Дирекције за мере и драгоцене метале Републике Србије, с тим да је дозвољена грешка одступања примљене од декларисане количине, због физичко-хемијских својстава нафтног деривата, грешке мерења мерног система одређена сходно стандардима и законским прописима који се односе на ову област и одредбама ових Општих правила.

18.2. Продавац гарантује квалитет испоручених нафтних деривата у складу са важећим Правилником о техничким и другом захтевима за течна горива нафтног порекла и

Правилником о техничким и другим захтевима за течни нафтни гас и стандардима на које се ти Правилници позивају.

18.3. Купац има право на рекламију квалитета и квантитета испоручених нафтних деривата, у ком случају је дужан да уложи приговор без одлагања, одмах приликом преузимања/пријема нафтних деривата, а у складу са одредбама ових Општих правила уколико Уговором није другачије дефинисано.

Образци за подношење квантитативних и квалитативних рекламија Купца дати су у прилогу ових Општих правила

18.4 Купац је обавезан да рекламију поднесе у писаном облику са приложеним документима који поткрепљују рекламију у складу са тачком 18.8. ових Општих правила. У случају приговора на квалитет и квантитет, рекламију у првом степену решава овлашћено лице Продавца, а у другом степену Комисија за рекламије Блока Промет (у даљем тексту Комисија за рекламије). Комисија за рекламије доноси одлуку о усвајању, делимичном усвајању или одбијању рекламије најкасније у року од 15 календарских дана од дана покретања поступка пред Комисијом за рекламије, сем у изузетним случајевима, када се рекламија може решити и у дужем року на основу сагласности Купца и Продавца. Комисија за рекламије Одлуку насловљену на подносиоца рекламије доставља овлашћеном запосленом Департмана за регионалну велепродају који обавештава Купца о исходу рекламије и прослеђује Купцу Одлуку.

Комисија за рекламије заседа једном недељно и доноси одлуке за све рекламије настале у претходној недељи. Рекламије на квантитет, које нису достављене у року од 3 радна дана почев од дана пријема нафтних деривата се неће разматрати.

Донете Одлуке Комисије за рекламије су обавезујуће за све учеснике и морају бити спроведени у пословним књигама Продавца у року од 8 (осам) календарских дана од дана доношења

18.5. Продавац неће сносити одговорност за квантитет и квалитет нафтних деривата

- у случају да Купац организује сопствени превоз, или ангажује треће лице, а након утовара у кругу Продавца или у току транспорта, дође до деградације испоручених нафтних деривата, која се може догодити ако је раније у возилу био превожен нафтни дериват или друга роба чији састав може утицати на квалитет нафтног деривата који је као предмет продаје утоварен у исто возило.
- У случају да је узрок деградације квалитета отпремљеног нафтног деривата у пријемном резервоару Купца, због постојања механичке нечистоће или количина нафтних деривата која је претходно складиштена а нису у прописаном квалитету.
- У случају да настане штета јер Купац није примењивао прописе о руковању, ускладиштењу или коришћењу нафтних деривата.

18.6. Рекламије на квантитет

18.6.1. По добијању рекламије Купца на квантитет, Овлашћени запослени Продавца (из Департмана за регионалну продају) контактира Купца, прикупља потребну документацију и анализира Уговор са Купцем и основаност рекламије. Овлашћени запослени Продавца у контакту са Купцем покушава да превазиђе проблем који је настао због рекламије Купца, а у супротном сву документацију са предлогом решења рекламије прослеђује Комисији за рекламије.

Рекламије на квантитет које нису достављене одмах, а најкасније у року од 3 радна дана од момента пријема нафтних деривата неће се узимати у обзир.

18.6.2. Рекламације на квантитет испоручених нафтних деривата могућа је у зависности од уговореног паритета испоруке и врсте и начина превоза према следећем:

18.6.2.1. Фцо продајно место Продавца - утоварено у превозно средство Купца – АЦ

Возач АЦ има право на рекламију на утоварену количину нафтних деривата док не напусти круг Продавца.

Након напуштања круга Продавца престаје основ за рекламије на квантитет нафтних деривата утоварених у АЦ.

18.6.2.2. Фцо Купац – истоварено у резервоар Купца – АЦ (превоз у организацији Продавца)

Купац има право на рекламију на истоварену количину која је утврђена преко мерне групе на АЦ или у случају да она није исправна на један од начина из тачке 11.4.

Дозвољене квантитативне разлике између декларисане количине из Отпремног документа издатог приликом отпреме нафтних деривата на продајним местима Продавца и испоручене количине Купцу путем АЦ, утврђене у складу са тачкама 11.4 и 17.4., за све врсте нафтних деривата осим за ТНГ износе $\pm 0,3\%$. Купац обавештава Продавца и покреће се рекламијациони поступак за количину која прелази дозвољено одступање.

Наведена дозвољена одступања представљају искључиво дозвољену мерну грешку, а не евентуалне мањкове/вишкове настале током транспорта нафтних деривата.

Задужење Примаоца код истовара ТНГ из АЦ врши се на следећи начин:

- Уколико је разлика између масе ТНГ са доставнице (измерена маса ТНГ преко колске ваге на месту пријема и масе са отпремног документа (измерена маса ТНГ на месту утовара) не прелази $(+/- 40 \text{ kg})$, Прималац се задужује са декларисаном количином на отпремном документу са места утовара.
- Уколико је разлика између масе ТНГ са доставнице (измерена маса ТНГ преко колске ваге на месту пријема и масе са отпремног документа (измерена маса ТНГ на месту утовара), прелази $(+/- 40 \text{ kg})$, Прималац се задужује са измереном количином ТНГ преко колске ваге на месту пријема, а количина на отпремном документу се коригује за утврђену разлику.
- Уколико приликом пријема ТНГ нема могућност мерења масе АЦ преко колске ваге, Прималац се задужује са декларисаном количином на отпремном документу са места утовара.

У случају када се целокупна количина АЦ отпрема једном купцу, без обзира на колико истоварних места купца се врши отпрема, уколико се установи квантитативна разлика између декларисане количине из Отпремних документа издатих приликом отпреме нафтних деривата на продајним местима Продавца и испоручене количине Купцу путем АЦ од преко утврђених у складу са тачкама 11.4 и 17.4. $+ 0,3\%$ за све нафтне деривате који се испоручују у АЦ, а Купац не поднесе захтев за рекламијом, Продавац задржава право да покрене рекламијациони поступак.

18.6.2.3 Фцо продајно место продавца - утоварено у превозно средство Купца – ВЦ

Рекламијациони поступак на количине нафтних деривата и ТНГ у кругу Продавца може да покрене представник Купца, представник Продавца или представник Превозника, уколико има сумњу да неки од елемената обрачуна није тачно утврђен (валидност трансакције мерног систем, одвага ВЦ, мера резервоара, узорковање и одређивање густине, обрачун количина итд.).

Рекламије на квантитет неће бити прихваћене након што нафтни дериват напусти круг отпремног места (РНП или Складишта Блока Промет).

18.6.2.4. Фцо упутна станица Продавца – ВЦ

Купац врши обрачун количине у вагон цистернама мерењем на железничкој ваги - упутна станица Продавца, која је у власништву Инфраструктуре Железнице Србије.

Продавац је обавезан да Купцу достави уверење о оверавању мерила за предметну вагу.

Купац о свом трошку може на пријему и мерењу да ангажује НКО за квантитативну/квалитативну контролу.

Купац има право да контролише густину на основу узорка који НКО узима у складу са СРПС ИСО 3170 узоркујући сваку вагон цистерну, формирајући композитни узорак из кога одређује густину на 15°C у лабораторијским условима.

Задужење Купца је у литрама израженим на референтној температури од 15°C, односно килограмима (и.а.).

Задужење Купца :

- Уколико је разлика између Бруто количине измерене на железничкој ваги - упутна станица Продавца, која је у власништву Инфраструктуре Железнице Србије и Бруто измерене количине по ваги у Рафинерији Нафте у Панчеву у границама дозвољеног одступања ± 150 kg, Купац се задужује са декларисаном количином са места утовара.
- Уколико је разлика између Бруто количине измерене на железничкој ваги - упутна станица Продавца, која је у власништву Инфраструктуре Железнице Србије и Бруто измерене количине по ваги у Рафинерији Нафте у Панчеву већа од дозвољеног одступања ± 150 kg, Купац обавештава Продавца и покреће се рекламирациони поступак код Комисије за решавање рекламирања у Блоку Промет за количину преко дозвољеног одступања.
- За обрачун запремине увек се користи густина (и.а.) на референтној температури од 15°C са отпремног документа Продавца.

18.6.2.5 Фцо продајно место продавца - утоварено у превозно средство Купца – пловни објекти,

Рекламирациони поступак на квантитет нафтних дривата у кругу Продавца може да покрене представник Купца, представник Продавца или представник Превозника, уколико има сумњу да неки од елемената обарачуна није тачно утврђен (валидност трансакције мерног систем, мера карго плана, узорковање, одређивање густине итд).

Рекламирациони поступак на декларисану количину, Купац може поднети уколико се утврди одступање у тачности мерења веће од декларисане тачности мерила. Купац може у сваком моменту да тражи проверу исправности мерила и мерног места, те ако се утврди да је мерило и мерно место исправно сноси трошкове провере исправности.

Купац нема право на рекламирају квантитета након што преузме нафтни дериват или нафтни дериват буде преузет од стране Купца, односно од стране превозника кога је ангажовао Купац, након што Купац односно Превозник потпише отпремницу, односно товарни лист.

18.6.2.6 ФОБ номинована Лука Купца – пловни објекат

Пре истовара на локацији Купца/номиноване луке од стране Купца, мора да се утврди разлика између измерене количине по мерама карго плана пловног објекта коригованим за утоварни VEF у луци истовара сведеним у литре на референтну температуру од 15°C у односу на декларисану количину на месту утовара.

Дозвољено одступање између измерене количине по мерама карго плана коригованим за утоварни VEF у луци истовара сведеним на референтну температуру од 15°C и

декларисане количине на месту утовара износи $\pm 0,15\%$ за евро дизеле и $\pm 0,20\%$ за бензине. Уколико је разлика у границама из претходног става, Купац се задужује са декларисаном количином.

Уколико је разлика већа од дозвољене из другог става овог члана, Купац се квантитативно задужује са декларисаном количином са места утовара умањеном за транспортни губитак преко дозвољеног одступања.

Продавац о свом трошку на пријему и мерењу ангажује НКО за квантитативну контролу, чији је записник једини меродаван за евентуално покретање рекламационог поступка према Продавцу.

Услови из ставова 1,2,3 и 4 ове тачке важе само у случају да пловни објекат има усаглашен VEF од стране стручних служби НИС ад Нови Сад у складу са интерним актима Продавца.

У супротном, разлика на месту истовара се утврђује између измерене количине по мерама карго плана пловног објекта на месту истовара у односу на измерену количину по мерама карго плана пловног објекта на месту утовара.

Уколико је разлика између измерене количине по мерама карго плана пловног објекта на месту истовара у односу на измерену количину по мерама карго плана пловног објекта на месту утовара у границама прописаним ставом 2 ове тачке Купац се задужује са декларисаном количином.

Уколико је разлика већа од дозвољене из става 2. ове тачке, Купац се квантитативно задужује са декларисаном количином са места утовара умањеном за транспортни губитак преко дозвољеног одступања.

Продавац о свом трошку на пријему и мерењу ангажује НКО за квантитативну контролу, чији је записник једини меродаван за евентуално покретање рекламационог поступка према Продавцу.

18.7. Рекламације на квалитет

18.7.1. Рекламације на квалитет у другом степену решава Комисија за рекламије.

У случају рекламије на квалитет, Купац одмах обавештава Продавца. Основ за покретање рекламије је Извештај о испитивању акредитоване лабораторије који указује на одступање испорученог квалитета нафтног деривата од одговарајућег Стандарда и важећег Правилника о техничким и другим захтевима за течна горива нафтног порекла и Правилника о техничким и другим захтевима за течни нафтни гас. Поступак рекламије на квалитет нафтних деривата Купац је у обавези да покрене у року од 3 (три) радна дана, почев од дана када је недостатак квалитета нафтног деривата утврђен од стране акредитоване лабораторије, а најкасније у року од 8 (осам) радних дана од дана преузимања нафтног деривата.

18.7.2. У поступку другостепеног решавања рекламије на квалитет нафтних деривата у ужем смислу Продавац, формира заједничку комисију Блока Промет и Блока Прерада која врши отварање и испитивање арбитражног узорка из отпремног резервоара НИС а.д. Нови Сад, који је узоркован у складу са стандардом SRPS EN ISO 3170 или SRPS EN ISO 3171, а испитивање врши акредитована Лабораторија. Испитивање се врши само за параметре на које је уложена рекламија.

У случају да је превоз деривата у организацији Купца, рекламирање на квалитет ће се сматрати основаном само у случају да се приликом лабораторијских испитивања у акредитованој лабораторији установи да квалитет арбитражног узорка отпремног резервоара из кога је вршен утовар Купцу, не одговара квалитету у складу са одговарајућим Стандардом и важећим Правилником о техничким и другим захтевима за течна горива нафтног порекла.

У случају да је превоз деривата у организацији Продавца, рекламирање на квалитет ће се сматрати основаном уколико се у току активности које се спроводе у рекламирању поступку утврди да је приликом транспорта или испоруке дошло до деградације квалитета деривата, као последице грешке Продавца, као и у случају да се приликом лабораторијских испитивања у акредитованој лабораторији установи да квалитет арбитражног узорка отпремног резервоара из кога је вршен утовар Купцу, не одговара квалитету у складу са одговарајућим Стандардом и важећим Правилником о техничким и другим захтевима за течна горива нафтног порекла.

Све трошкове испитивања настале током решавања рекламирање у случају доказаног одступања од уговореног квалитета из арбитражног узорка резервоара одакле је вршен утовар, сноси Продавац, а у случају да арбитражни узорак одговара захтевима одговарајућег Стандарда и важећег Правилника о техничким и другим захтевима за течна горива нафтног порекла трошкове сноси Купац.

18.7.3. Након доношења одлуке о рекламирању, иста ће бити прослеђена Купцу.

18.7.4. Купац има право на рекламирање квалитета ТНГ Купац уколико је транспорт извршен у организацији Продавца. Основ за покретање поступка рекламирање је извештај акредитоване лабораторије на узорку узетом из транспортног средства Продавца пре истовара у резервоар Купца, који указује на одступање квалитета испорученог ТНГ од одговарајућег стандарда и Правилника о техничким и другим захтевима за течни нафтни гас.

Пре истовара транспортног средства у свој резервоар, Купац има право да изврши узорковање квалитета ТНГ из транспортног средства Продавца, приликом чега се узимају 3 узорка од којих један за Купца, један за Продавца, и један арбитражни узорак. Узорковање мора обавити стручно лице, уз предходну најаву и присуство представника Продавца.

За решавање рекламирање на квалитет ТНГ узеће се у обзир Извештај о испитивању арбитражног узорка у акредитованој лабораторији НТЦ НИС-Нафтагас, уз могућност да представници контролне куће Купца буду сведоци добијених разултата лабораторијских испитивања.

Уколико транспорт ТНГ организује Купац, могућност рекламирање на квалитет престаје након изласка транспортног средства Купца из круга Продавца.

18.8. Форма рекламирање и пратећа документација

18.8.1. Купац рекламирању подноси Овлашћеном запосленом Продавца на обрасцу „Рекламирање Купца на квалитет нафтног деривата“ или на обрасцу „Рекламирање Купца на квалитет нафтног деривата“ који су дати у прилогу и чине саставни део ових Општих правила. Овлашћени запослени рекламирању Купца са свом пратећом документацијом доставља Комисији за рекламирање

18.8.2 Уз рекламирање Купац је обавезан да достави :

- Отпремничу (потписана копија од стране Продавца , Превозника и Купца),

- Доставницу,
- Извештај пумпе (за испоруку нафтног деривата са МГ без компензатора),
- Важећи Уговор са Купцем односно Предрачун у случају авансне продаје по издатом Предрачуну
- Изјаву возача, учесника у спорној примопредаји нафтног деривата и евентуално друге писане доказе у вези са предметном рекламије уколико их Купац поседује

19. Виша сила

19.1. Дејство више силе се сматра за случај који ослобађа од одговорности за извршавање свих или неких уговорених обавеза и за накнаду штете за делимично или потпуно неизвршење уговорених обавеза – ону уговорну страну код које је наступио случај више силе, или обе уговорне стране, када је код обе уговорне стране наступио случај више силе, а извршење обавеза које је онемогућено због дејства више силе одлаже се за време њеног трајања.

19.2. Под дејством више силе се подразумева нарочито следеће, али не ограничавајући се на набројане случајеве: пожар, поплава, земљотрес, ратно стање, мобилизација, непријатељско деловање, побуна, штрајк (под којим се не подразумева штрајк Продавца и/или Купца), саботажа (под којом се не подразумева саботажа Продавца и/или Купца), епидемија, саобраћајна и природна катастрофа, акт органа међународне заједнице уперен против било које од уговорних страна, блокаде организоване од трећих лица, акти државних органа власти и управљања, друге ванредне околности које уговорне стране нису могле предвидети или избећи, а које су проузроковале престанак рада и/или непланирани ремонт Рафинерије Продавца и/или нафтоворда, као и наступање других догађаја који се не могу приписати кривици једне од уговорних страна или обема уговорним странама, а који у потпуности или делимично спречавају или онемогућавају једну од уговорних страна или обе уговорне стране да изврше уговорне обавезе, а уговорна страна или уговорне стране их нису могле предвидети или избећи.

19.3. Уговорна страна којој је извршавање уговорних обавеза онемогућено услед дејства више силе је у обавези да одмах, без одлагања, а најкасније у року од 24 (двадесетчетири) часа – писаним путем обавести другу уговорну страну о настанку ових околности и њиховом процењеном или очекиваном трајању, уз достављање доказа о постојању више силе.

19.4. Уговорна страна код које је наступио случај више силе, дужна је да предузме све потребне радње ради отклањања последица које онемогућавају извршавање њених уговорних обавеза, да обавештава другу уговорну страну колико ће трајати препреке проузроковане вишом силом у односу на извршавање уговорних обавеза, као и да другу уговорну страну одмах обавести о престанку дејства више силе. Ова клаузула се на одговарајући начин примењује и када је случај више силе наступио код обе уговорне стране.

19.5. За време трајања више силе свака уговорна страна сноси своје трошкове и штету.

19.6. Ако деловање више силе спречи уговорне стране да извршавају своје обавезе или део својих обавеза у периоду дужем од 30 (тридесет) календарских дана, уговорне стране ће се споразумети о даљем поступању у извршавању одредаба овог уговора и о томе ће закључити анекс овог Уговора, или споразум о раскиду овог Уговора.

19.7. Међусобно обавештавање уговорних страна у случају наступања више силе, врши се искључиво у писаној форми.

20. Власничка структура и обавештење о променама

20.1. Купац је у обавези да приликом закључења Уговора потпише Изјаву о власничкој структури.

Саставни део ових Општих правила је образац Изјаве о власничкој структури. У случају настанка промена везано за ланац власника Купца, укључујући бенефицијаре (између осталог, крајње), и (или) у извршним органима Купца, последњи презентује Продавцу информације о променама путем електронске поште, на адресу - Продавца која је наведена у закљученом Уговору о продаји нафтних деривата, у року од 3 (три) календарска дана од настанка таквих промена, које треба да буду поткрепљене одговарајућим документима.

Продавац има право да једнострano одустане од извршења Уговора у случају да Купац не изврши обавезу. Из претходног става ове тачке У том случају се Уговор сматра раскинутим, почев од датума када је Купац добио писано обавештење Продавца о томе да он одустаје од извршења Уговора, или пак од неког другог датума, који је наведен у таквом обавештењу.

20.2. Купац је обавезан да о свакој статусној или организационој промени, као и свим другим променама везаним за опште податке (текући рачун, печат, овлашћена лица, адресу и друго) писаним путем обавести Продавца у року од 3 радна дана од дана настале промене.

21. Заштита података о личности

21.1. Продавац ће прикупљати податке о личности само у оној количини која је неопходна за извршење Уговора, поштујући начело минимизације. Прикупљени подаци ће се обрађивати искључиво у сврху извршења Уговора. Продавац неће уступати податке трећим лицима, осим уколико је ангажован обрађивач који у име и за рачун Продавца врши обраду.

Даном престанка важења Уговора Продавац престаје да врши обраду личних података, осим података који се налазе на резервним копијама, који ће бити обрисани у складу са политиком коришћења резервних копија а најкасније у року од 6 месеци од дана престанка важења Уговора. У периоду до брисања података из резервних копија исти неће бити коришћени.

22. Достава обавештења

22.1. Од дана закључења Уговора, сва обавештења/диспозиције једне уговорне стране упућена другој уговорној страни, биће достављана у писаној форми, писмом или путем електронске поште, на адресе наведене у Прилогу 1. Уговора.

Ако једна од уговорних страна не обавести другу уговорну страну о промени назначене поштанске адресе или електронске адресе, особе за контакт и свих других података који су од значаја за реализацију Уговора, а уколико је било који документ и/или обавештење у вези са овим Уговором упућено на непромењену назначену адресу и за непромењену назначену контакт особу – сматраће се да је достава уредно извршена.

У случају вођења судског поступка, уговорне стране се сходно одредбама Закона о парничном поступку споразумевају да им се достављање врши на адресе наведене у Прилогу 1.

23. Раскид Уговора

23.1. У случају једнострданог раскида Уговора због неиспуњења обавеза друге уговорне стране, уговорна страна која намерава да раскине Уговор ће другој уговорној страни доставити у писаној форми обавештење о разлозима за раскид Уговора и оставити накнадни примерени рок од 10 (десет) календарских дана за испуњење обавеза.

Уколико друга уговорна страна не испуни обавезу ни у року из става 1. ове тачке Уговор се сматра раскинутим истеком последњег дана рока за накнадно испуњење.

23.2. Уговорне стране могу споразумно да раскину Уговор, а споразумом о раскиду Уговора утврђују се висина и начин испуњења међусобних доспелих обавезе до дана споразумног раскида Уговора.

24. Измене и допуне Уговора

24.1. У случају да нека од одредаба Уговора престане да буде у складу са важећим законским прописима или актима и одлукама Продавца од тог дана ће се на послове из Уговора примењивати важећи прописи, односно акти и одлуке Продавца, а уговорне стране ће нове услове регулисати закључењем Анекса уговора или ће раскинути Уговор.

25. Ступање на снагу, измене и допуне и пречишћен текст Општих правила

25.1. Ова Општа правила, означене као верзија 2, ступају на снагу на дан објављивања на званичној интернет страници Продавца www.nisgazprom.rs.

25.2. У циљу заштите пословања и/или из других оправданих разлога, Продавац може изменити и/или допунити Општа правила. Измене и/или допуне Општих правила врше се интерним актом Продавца, а истовремено са изменама и/или допунама Општих правила израђује се пречишћен текст који се означава као следећа по реду верзија, објављује се и ступа на снагу на исти начин као и Општа правила означене као верзија 02.

Уколико Купац не прихвати измену и /или допуну Општих правила дужан је да о томе писаним путем обавести Продавца и да поднесе захтев за раскид Уговора.

25.3. Тачка 20.2. сходно се примењује и на измене и /или допуне прилога Општих правила

25.4. На званичној интернет страници Продавца www.nisgazprom.rs, објављена је искључиво важећа верзија Општих правила, укључујући и његове прилоге.

РЕКЛАМАЦИЈА КУПЦА НА КВАНТИТЕТ НАФТНИХ ДЕРИВАТА

У складу са Уговором бр. _____ од _____ године који је закључен између Продавца и Купца, Купац је поднео рекламацију на квантитет нафтних деривата.

Купац: _____ / _____ Превозник
Испоручилац : _____

Број отпремног документа: _____

Врста нафтног деривата : _____

Количина по отпремном документу (lit/15°C; kg): _____

Врста превозног средства: _____

Регистарска ознака превозног средства: _____

Датум и време почетка истовара превозног средства: _____

Датум и време завршетка истовара превозног средства: _____

Примљена-истоварена количина нафтног деривата (lit/15°C; kg): _____

Разлика између количине по отпремном документу и примљене количине(lit/15°C;kg): _____

Дозвољено одступање по Општим правилима (%): _____

Дозвољена разлика по Општим правилима (lit/15°C; kg): _____

Количина изнад Дозвољеног одступања - Рекламирана количина (lit/15°C; kg): _____

Кратак опис рекламирања:

Овлашћено лице Купца:

_____ , _____
(Име и Презиме) (Потпис)

у _____

Датум: _____

Спецификација приложене документације:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

РЕКЛАМАЦИЈА КУПЦА НА КВАЛИТЕТ НАФТНИХ ДЕРИВАТА

У складу са Уговором бр. _____ од _____ године који је закључен између Продавца и Купца, Купац је поднео рекламацију на квалитет нафтних деривата.

Купац: _____

Испоручилац / Превозник : _____

Број отпремног документа: _____

Врста нафтног деривата : _____

Количина по отпремном документу (lit/15°C; kg): _____

Врста превозног средства: _____

Регистарска ознака превозног средства: _____

Датум и време почетка истовара превозног средства: _____

Датум и време завршетка истовара превозног средства: _____

Примљена-истоварена количина нафтног деривата (lit/15°C; kg): _____

Датум узимања узорка _____

Назив акредитоване лабораторије која је вршила контролу квалитета

Датум утврђивања квалитета од стране акредитоване лабораторије

Кратак опис рекламације:

Овлашћено лице Купца:

_____ , _____
(Име и Презиме) (Потпис)

У _____

Датум: _____

Спецификација приложене документације:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____